

Tanke, at et saa værdifuldt Skatteobject skulde være fri for at betale Skat; jeg erkjender, at der ikke er nogen Grund dertil, men jeg kan paa ingen Maade følge ham paa den Veie, han er flaaet ind, idet det nemlig forekommer mig at være en Følge af en mindre klar Opfattelse af Hartkornets Væsen og Betydning, naar man vil sætte Skovene i Hartkorn som Ager og Eng. Man tager her Hartkornet som en enkelt Factor og overseer, at det i sit Væsen er et Product af forskellige Factorer, af en vis bestemt given Ting og den Benyttelse, som vedkommende Eier gjør af den (Flere Stemmer: Nei!). So, der gives forskellige Slags Hartkorn — der gives Ager og Engs Hartkorn, det fremkommer ved Benyttelsen af Agerjorden, der gives Skovsklybshartkorn, det fremkommer ved Benyttelsen af Skovene, der gives Tiendehartkorn, Fisserihartkorn, Brohartkorn, Mølleklybshartkorn, og man vil see, at det ingenlunde er Noget, som ubetinget hviler paa Grunden, og som er eens for al Slags Benyttelse. Der eksisterer ganske vist ved Hartkornet to Factorer, den ene er Grundens særegne Beskaffenhed, den anden er den Maade, hvorpaa den benyttes, og jeg maa altsaa bestemt erklære mig imod, at man lader den ene af disse Factorer gaae ud, ved at ville sklybsætte Skovene som Ager og Engs Hartkorn. Hvad nu angaaer den Maade, hvorpaa man vil ansætte, da tilstaaer jeg, at jeg ikke kan erkjende Paalideligheden af den. Jeg mener, at naar man vil beskaffe et saa væsentligt Skatteobject som Skovene, saa har vedkommende Skoveier fuldstændig Berettigelse til at forlange, at der dermed omgaaes som ved anden Hartkornansættelse, thi det er ikke Bagateller, hvorom det her dreier sig, men det er meget betydelige Summer. Der er et andet Moment ved Hartkornet, som jeg ogsaa skal tillade mig her at fastholde, naaget jeg ikke nærmere skal forfølge det; det er det samme, som jeg allerede engang tidligere i mit Foredrag har tilladt mig at henlede Opmærksomheden paa. Det er ønskeligt, at Hartkornet er fast, og det ligger ogsaa i selve Begrebet Hartkorn, at det er Noget, der ikke kan fluctuere; deraf følger, at der, naar et Skatteobject skal sættes i Hartkorn, maa tages et billigt Hensyn til, at det ikke tid-

ligere er sat i Hartkorn, men den Fremgangsmaade, man har benyttet for at udfinde Skovsklybshartkornet, kan jeg i ingen Henseende erkjende for at være rigtig. Den ærede Forslagsstiller har ønsket at sætte Skovsklybshartkornet efter et Gjennemsnitsforhold af Areal og Hartkorn, saaledes at man uden videre overserer det Forhold, der fremkommer ved at dividere Hartkornet ind i Sognets Areal, paa det givne Areal af Skov. Den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 5te Valgfreds (Oppermann) har derimod gjort den meget velbegrundede Indvending, at man snarere maatte tage Hensyn til det Skovene omgivende Bælte; man kom derved noget nærmere til det Rigtige, men jeg troer alligevel ikke, at det i ringeste Maade var betryggende, thi man overseer aldeles, at det som oftest er den fletteste Jord, der er bleven benyttet til Skov, det er netop den, der ikke har været stiftet til Agerbrug, og det kan ikke være skult for Noget, at Jorden meget ofte afvejer endog med meget skarpe Grændselinier, saa at man aldrig, hvilken af disse Veie man end følger, kan komme til noget sikkert Resultat. Jeg troer, at Sammenlægningsen af disse to Misgreb — jeg kan ikke kalde dem anderledes — at man baade vil sklybsætte Skovene som Ager og Engs Hartkorn, og at man under alle Omstændigheder, selv om man vil sætte dem til Skovsklybshartkorn, vil sklybsætte dem paa en upaalidelig Maade, vil føre til ubillige og ligefrem uretfærdige Resultater. Jeg skal ikke nærmere udvilde dette; det ligger temmelig klart for Enhver, som vil tage et bestemt Exempel, at see, hvad det vil blive for Skatter, der paa den Maade ville blive paalagte Skovene, man vil see, at de ville staae i en flærende Modsetning til det, man ellers pleier at forlange af Folk i Forhold til den Indtægt, de have af den Gjenstand, der skal beskattes. Jeg skal gjentage, at min Tanke paa ingen mulig Maade er den, at Skovene skulle være frie, men jeg mener kun, at man ikke skal indlade sig paa et System, hvorimod der kan gjøres saa alvorlige og velbegrundede Indvendinger fra Skoveiernes Side, som der kan gjøres mod det her foreslaede. Jeg skal forøvrigt ikke benægte, at det heller ikke er mig fremmed, at det er muligt ad en noget kortere og paalide-